

Mobiliteit & Openbaar vervoer

juni/juli 2025

Voor veel ouderen is het openbaar vervoer belangrijk. Een bezoek aan familie, een afspraak bij de arts, of gewoon een dagje uit. Goed openbaar vervoer (OV) helpt om zelfstandig en actief te blijven. Maar het OV staat onder druk. De prijzen zijn de afgelopen jaren gestegen. Dienstregelingen zijn vaak versoberd en soms vallen er ritten uit. Niet alle ouderen vinden het OV nog makkelijk of betaalbaar. Tegelijk is er politieke onrust. Er liggen plannen om te bezuinigen op het OV, terwijl juist veel ouderen afhankelijk zijn een goed aanbod.

In deze peiling vroegen wij 65-plussers hoe zij in 2025 hebben gereisd. Welke vormen van vervoer gebruiken zij? Hoe ervaren zij het OV? Gebruiken ze het vaak, of juist bewust niet? En wat vinden zij van het OV-aanbod in hun omgeving? Ook vroegen we wat mogelijke bezuinigingen op het OV voor hen zouden betekenen.

Om dit in beeld te brengen, hield ANBO-PCOB via Abbi Insights een peiling onder hun leden en het Nationaal Seniorenpanel.

Deelnemerskenmerken

Ouderen vormen een grote en diverse groep in Nederland. Op 1 januari 2025 waren er 3,8 miljoen mensen van 65 jaar of ouder, meer dan één op de vijf Nederlanders (21%). Dit aantal groeit: in 2040 is bijna één op de vier inwoners, circa 4,8 miljoen mensen, 65 jaar of ouder.

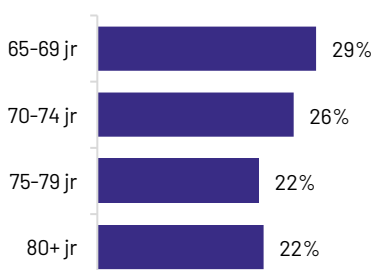
Als we het hebben over ouderen en het gebruik van mobiliteit, moeten we ons realiseren dat 'de ouderen' geen uniforme groep vormen. Iedereen beweegt zich anders voort – en ook het gebruik van het OV verschilt sterk. Voor sommigen is het OV een vertrouwde manier om zelfstandig op pad te gaan. Zij doen dagelijkse boodschappen met de bus en bezoeken (klein)kinderen met de trein. Voor anderen is het OV juist lastig bereikbaar of niet beschikbaar in de buurt. Sommige ouderen kunnen moeilijk lopen of gebruiken een rollator, waardoor instappen in het OV al een uitdaging kan zijn. Ook persoonlijke voorkeuren spelen mee: waar de één zich vrij voelt in de trein, vermijdt de ander het OV liever vanwege drukte, gedoe of hoge kosten.

In deze peiling kijken we naar hoe 65-plussers in Nederland zich in 2025 hebben verplaatst.

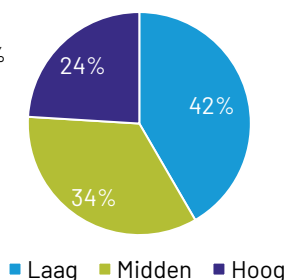
Populatie in Nederland

Verhoudingen 65+ers in particuliere huishoudens in Nederland

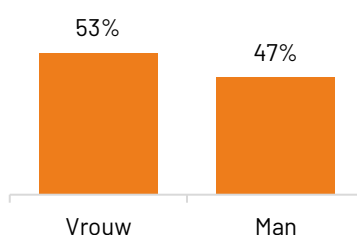
Leeftijd

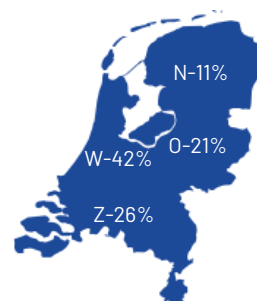
Opleiding

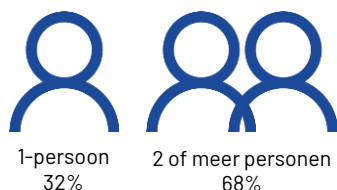
Geslacht

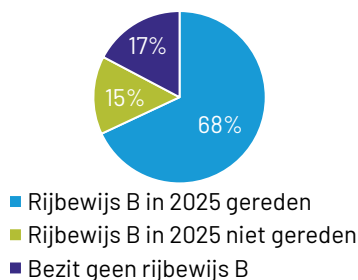
Regio

Huishoudgrootte

Rijbewijs (cat. B)

Financiële situatie

Geslacht / Leeftijd / Opleiding / Regio / Huishoudgrootte / Rijbewijs / Financiële situatie (Basis: senioren 65+: n=6.527)

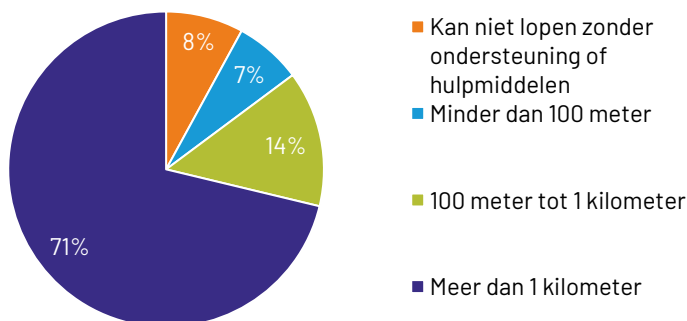

Mobiliteit & Openbaar vervoer

juni/juli 2025

Fysieke mobiliteit en ondersteuning in het dagelijks leven

Lopen zonder ondersteuning of hulpmiddelen

Ruim zeven op de tien 65-plussers (71%) geeft aan meer dan 1 kilometer zelfstandig buitenhuis te kunnen lopen. Toch is er ook een aanzienlijke groep waarvoor dat niet (meer) lukt: 14% loopt maximaal een kilometer, 7% komt niet verder dan 100 meter en 8% kan alleen met ondersteuning of hulpmiddelen naar buiten.

Leeftijd:

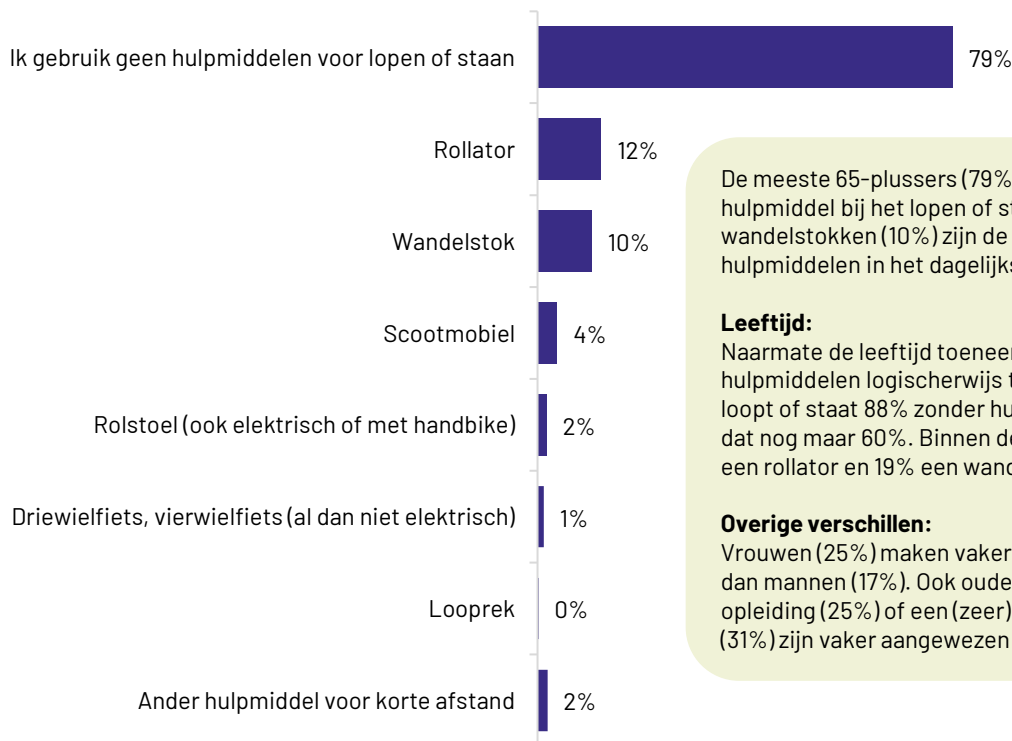
De verschillen nemen toe met de leeftijd. Van de 65- tot 69-jarigen loopt 83% nog zelfstandig meer dan 1 kilometer, bij 80-plussers is dat nog maar 50%. In deze oudste groep is ook het aandeel dat niet meer zelfstandig loopt het grootst (17%).

Overige verschillen:

- Mannen zijn vaker goed ter been dan vrouwen. 77% van de mannelijke 65-plussers kan meer dan 1 km zelfstandig lopen tegenover 66% van de vrouwen.
- Ook opleiding hangt samen met de fysieke mobiliteit: van de laagopgeleiden loopt 66% meer dan een kilometer, bij hoogopgeleiden is dat 76%.
- Kijken we naar de financiële situatie dan valt op dat bij ouderen met (zeer) weinig geld slechts 49% meer dan 1 kilometer kan lopen. Mogelijke oorzaken zijn dat ouderen met een lager inkomen gedurende hun leven vaker te maken hebben gehad met zwaar werk, minder goede toegang tot gezondheidszorg of minder mogelijkheden om gezond te leven.

Q1: Hoe ver kunt u buitenshuis zelf lopen zonder ondersteuning of hulpmiddelen zoals een rollator of wandelstok? (n=7.552)

Gebruik mobiliteitshulpmiddelen bij het lopen of staan

De meeste 65-plussers (79%) gebruiken geen hulpmiddel bij het lopen of staan. Rollators (12%) en wandelstokken (10%) zijn de meest gebruikte hulpmiddelen in het dagelijks leven.

Leeftijd:

Naarmate de leeftijd toeneemt, neemt het gebruik van hulpmiddelen logischerwijs toe: onder 65-69-jarigen loopt of staat 88% zonder hulpmiddel, bij 80-plussers is dat nog maar 60%. Binnen de 80-plussers gebruikt 27% een rollator en 19% een wandelstok.

Overige verschillen:

Vrouwen (25%) maken vaker gebruik van hulpmiddelen dan mannen (17%). Ook ouderen met een lagere opleiding (25%) of een (zeer) krappe financiële situatie (31%) zijn vaker aangewezen op loophulp.

Q2: Welke mobiliteitshulpmiddelen gebruikt u bij het lopen of staan in het dagelijks leven? (n=7.552)

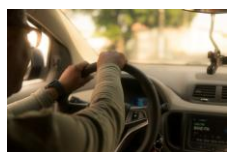

Mobiliteit & Openbaar vervoer

juni/juli 2025

Vervoermiddelen voor langere afstanden in 2025

Gebruikte vervoermiddelen in 2025

68%

Auto – als bestuurder

49%

Elektrische fiets (e-bike)

40%

Trein

40%

Auto – als passagier

36%

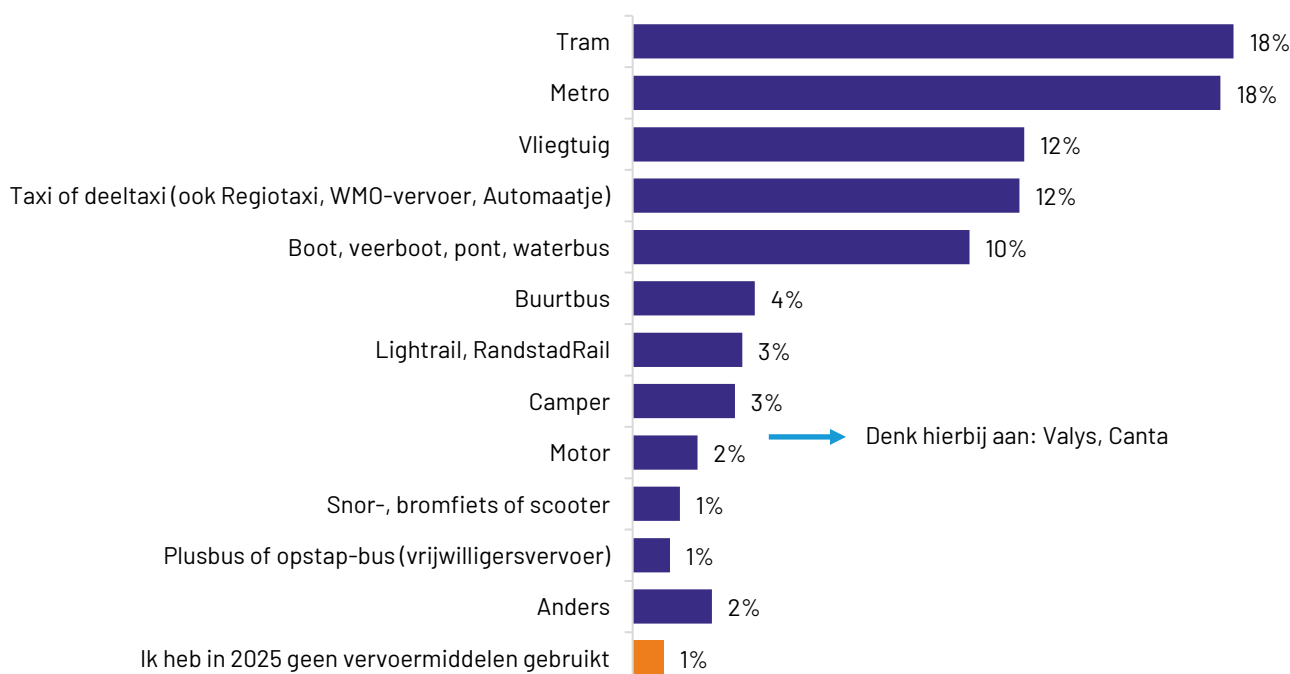
Bus

27%

Fiets zonder ondersteuning

Overige vervoermiddelen

65-plussers in Nederland maken gebruik van een breed palet aan vervoermiddelen. Voor langere afstanden vormen de eigen auto en de (elektrische) fiets de ruggengraat van hun dagelijkse mobiliteit. Daarnaast maakte in 2025 ruim 55% van de 65-plussers gebruik van ten minste één vorm van het OV, zoals trein, bus, tram, metro, buurtbus, lightrail of randstadrail. Ook de taxi en het vliegtuig zijn voor een deel van hen nog zeer relevant. Wat opvalt: veel 65-plussers combineren verschillende vervoermiddelen, afhankelijk van hun fysieke mogelijkheden, woonomgeving en financiële situatie.

Samenhang tussen kenmerken, vervoermiddelen en gebruik:

- **Leeftijd:** Naarmate met ouder wordt, neemt de vervoersreikwijdte af. Het gebruik van vervoermiddelen waarbij men actief deelneemt aan het verkeer (fiets, auto) daalt met de leeftijd. Tegelijkertijd stijgt het gebruik van vervoersopties waarbij men zich laat rijden, zoals de taxi en de buurtbus.
- **Geslacht:** Mannen rijden vaker zelf auto (81%) dan vrouwen (56%). Over het algemeen kiezen mannen vaker voor voertuigen waar zij zelf de bestuurder zijn, terwijl vrouwen juist iets vaker gebruikmaken van het OV of taxivervoer.
- **Opleidingsniveau:** Hoogopgeleiden maken beduidend meer gebruik van het OV (66%) dan laagopgeleiden (47%). Ze pakken ook vaker vliegtuig (17% vs. 9%) en maken meer gebruik van watervoer (17% vs. 6%).
- **Stedelijkheidsgraad:** In zeer sterk stedelijke gebieden ligt het OV-gebruik aanzienlijk hoger dan in niet-stedelijke gebieden. Daar is men meer afhankelijk van de auto en zijn er minder OV-opties beschikbaar.
- **Regio:** In de 3 grote steden is het OV-gebruik fors hoger dan in de rest van het land. Met name tram (60%) en metro (56%) worden daar veel gebruikt. Deze vervoermiddelen zijn buiten de grote steden vaak niet beschikbaar.
- **Fysieke mobiliteit:** 65-plussers met loopbeperkingen maken logischerwijs minder gebruik van vervoersmiddelen waarbij ze zelf moeten rijden of moeten overstappen. Zij zijn vaker aangewezen op taxivervoer, WMO-vervoer of de hulp van anderen met een auto.

Q3: Welke mobiliteitshulpmiddelen gebruikt u bij het lopen of staan in het dagelijks leven? (n=7.552)

Mobiliteit & Openbaar vervoer

juni/juli 2025

Afstand tot openbaar vervoer

Beschikbaar OV-vervoer binnen 5 kilometer van de woning

89%

Bus (stads- of streekbus)

53%

Trein

31%

Buurtbus

12%

Tram

10%

Metro

3%

Lightrail, RandstadRail

De nabijheid van haltes en stations bepaalt in belangrijke mate de toegankelijkheid van het OV:

- **Bus:** Voor 89% van de 65-plussers ligt een bushalte binnen 5 kilometer van huis. Bij ruim driekwart (76%) bevindt zich deze halte zelfs op minder dan één kilometer afstand.
- **Trein:** Ruim de helft (53%) van de 65-plussers heeft een treinstation binnen 5 kilometer van de woning. Voor 16% ligt dit station op loopafstand (binnen 1 kilometer).
- **Buurtbus:** Voor 31% van de 65-plussers is een halte binnen 5 kilometer bereikbaar, en voor 22% ligt deze op minder dan 1 kilometer. De buurtbus komt relatief vaker voor in niet- en weinig stedelijke gebieden (47%).
- **Tram:** De tram is alleen beschikbaar in Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Utrecht. Daarmee is deze OV-optie slechts voor 12% van de 65-plussers binnen een straal van 5 kilometer beschikbaar. Voor 9% ligt de dichtstbijzijnde tramhalte binnen 1 kilometer.
- **Metro:** Alleen Amsterdam en Rotterdam beschikken over een metronetwerk. Daardoor heeft slechts 10% van de 65-plussers een metrostation binnen 5 kilometer van de woning.
- **Lightrail/Randstadrail:** Deze verbinding komt alleen voor in de regio Haaglanden, tussen Rotterdam, Den Haag en Zoetermeer. Slechts 3% van de 65-plussers woont binnen 5 kilometer van een opstapplaats.

Q4: Welke vormen van openbaar vervoer zijn er binnen een straal van 5 kilometer van uw woning beschikbaar? (n=7.552)

Q5: Hoe ver woont u ongeveer van de dichtstbijzijnde halte of station van de volgende vormen van openbaar vervoer?

Uitbreiden OV opties in de omgeving

Meer OV in de buurt

30%

... van de 65-plussers zou graag zien dat er (meer) OV beschikbaar komt in de directe omgeving

Zeven op de tien 65-plussers geven aan géén behoefte te hebben aan (meer) openbaar vervoer in hun directe omgeving.

De roep om extra of meer OV komt vooral van ouderen met een (zeer) slechte financiële situatie: in deze groep vindt twee derde (66%) extra OV wél prettig. Ook onder 65-plussers zonder rijbewijs (39%) is de vraag naar meer OV in de buurt groter, omdat zij vaker afhankelijk zijn van het OV.

Q6: Zou u graag zien dat er (meer) openbaar vervoer beschikbaar is in uw directe omgeving? (n=7.552)

Verbetering voor OV in de buurt een indruk van de antwoorden

Opstapplaatsen dicht bij huis & hogere frequentie

'Bussen die veel vaker rijden, en in de stad trams en bussen die op veel meer plaatsen komen en haltes dichtbij elkaar. Steden als Amsterdam en Utrecht zijn voor mij niet meer begaanbaar behalve met de auto.' Vrouw, 65

'De frequentie van het openbaar vervoer is gering. Dat betekent bijv. dat een bezoek aan het ziekenhuis voor een onderzoek van een paar minuten je een paar uur kwijt bent.' Man, 81

Betere bereikbaarheid van belangrijke bestemmingen

'Dat je makkelijk met de bus naar het ziekenhuis kan. Het duurt nu 5 kwartier om daar met de bus te komen. Met de auto slechts 10 minuten.' Vrouw, 82

'Vervoer naar de stad of het centrum stad.' Man, 83

Betere toegankelijkheid

'Dat de bus meer rekening houdt met rollators of andere hulpmiddelen. Dichtbij de halte, zodat er geen gapend gat is tussen de bus en de halte.' Vrouw, 84

'Tram met lift die niet werkt (meestal kapot) en heel steile trap van en naar perron, buschauffeur die niet stopt op een manier dat je kunt instappen met rollator, gaat rijden zonder de kans dat je kunt gaan zitten.' Man, 82

Q7: Wat zou u graag verbeterd zien aan het openbaar vervoer in uw buurt? (65+ die graag meer OV in de buurt ziet, n=2.197)

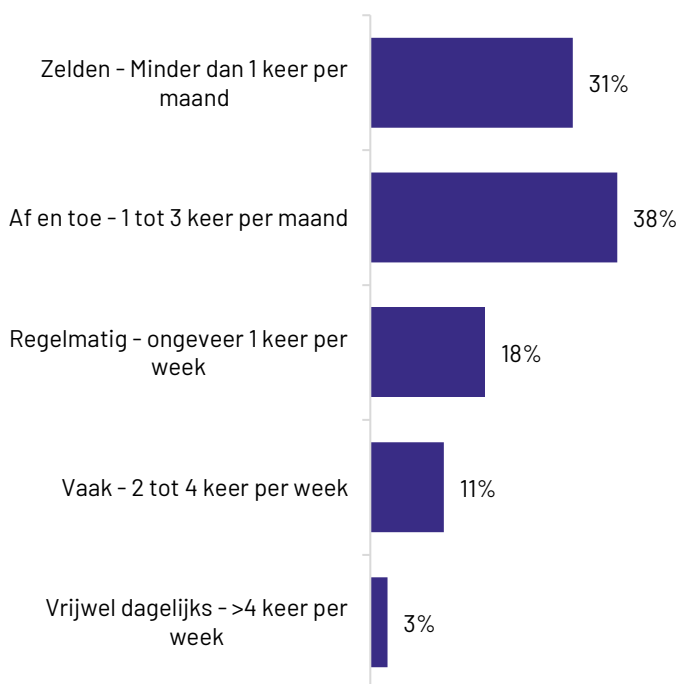
Mobiliteit & Openbaar vervoer

juni/juli 2025

65-plussers die in 2025 gebruik hebben gemaakt van het OV (55%)

OV-gebruikers

Gebruiksfrequentie OV

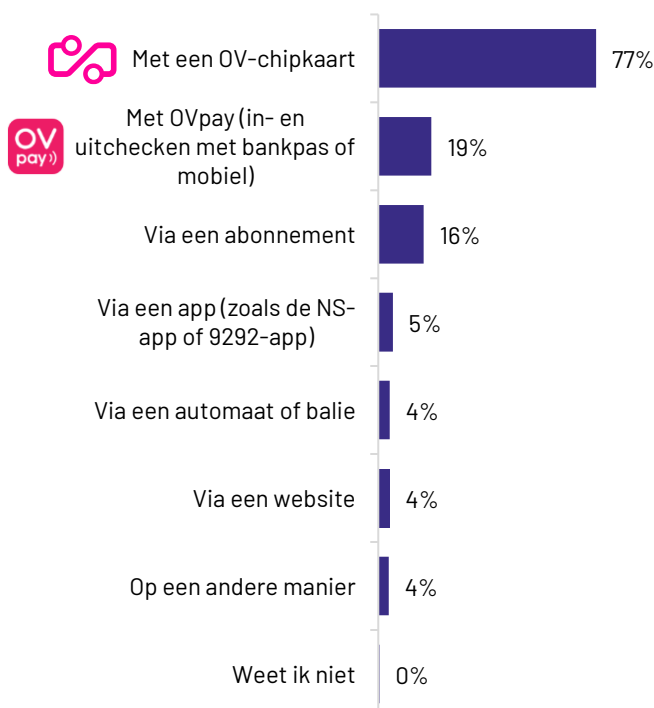
Van de 65-plussers die in 2025 gebruik maakten van het OV reist ruim twee derde slechts af en toe of zelden: 31% minder dan één keer per maand, 38% één tot drie keer per maand. Slechts 31% gebruikt het OV wekelijks of vaker. Voor de meeste ouderen is het OV geen dagelijkse voorziening, maar eerder een aanvulling op andere vervoermiddelen.

Er zijn enkele duidelijke tussen groepen.

- **Geslacht:** Vrouwen maken vaker "regelmatig" tot "vrijwel dagelijks" gebruik van het OV (34%) dan mannen (26%).
- **Regio/stedelijk:** Ook ligt het frequente gebruik in zeer stedelijke gebieden (50%) en in de 3 grote steden (58%) aanzienlijk hoger dan in landelijke en minder stedelijke regio's.
- **Geen rijbewijs:** Ouderen zonder rijbewijs (53%) of die niet meer zelf rijden (43%) zijn duidelijk afhankelijker van het openbaar vervoer en gebruik dit vaker "frequent" dan autobestuurders die nog zelf autorijden (21%).

Q8: Hoe vaak heeft u dit jaar (2025) gebruik gemaakt van het openbaar vervoer? (OV-gebruikers, n=4.467)

Kaartje of vervoerbewijs

65-plussers in Nederland krijgen 34% korting op bus-, tram- en metrovervoer. Deze korting is te gebruiken met zowel een persoonlijke OV-chipkaart als met OVpay (contactloos betalen met betaalpas of creditcard), mits OVpay vooraf is geactiveerd via de website. Voor treinreizen zijn er aparte kortingsabonnementen beschikbaar voor 65-plussers.

De meeste OV-reizende 65-plussers (77%) gebruikte een OV-chipkaart. OVpay wordt door bijna één op de vijf (19%). Andere manieren – zoals via een app (5%), website (4%) of automaat/balie (4%) – zijn veel minder populair.

- **OVpay:** OVpay is vooral in trek bij jongere senioren (28% onder 65-69 jarigen), bij mannen (26%) en bij mensen die het OV zelden gebruiken (28%).
- **OV-chipkaart:** Daarentegen gebruiken vrouwen (81%), 80-plussers (83%) en ouderen die wekelijks of vaker met het OV reizen (90%) vaker de vertrouwde OV-chipkaart. Ook in de grote steden ligt het gebruik van OV-chipkaart (87%) hoger dan gemiddeld.

Q9: Hoe regelde u dit jaar (2025) uw kaartje of vervoerbewijs voor het openbaar vervoer? (OV-gebruikers, n=4.467)

Mobiliteit & Openbaar vervoer

juni/juli 2025

65-plussers die in 2025 gebruik hebben gemaakt van het OV (55%)

Redenen en noodzaak om het OV te gebruiken

Doel van OV gebruik

In 2025 reisden 65-plussers vooral met OV voor recreatieve doeleinden (62%) en het bezoeken van familie of vrienden (49%). Ook afspraken bij artsen of zorginstellingen zijn een belangrijk motief (39%). Voor veel 65-plussers is goede bereikbaarheid van zorgvoorzieningen cruciaal. De toegankelijkheid van zorginstellingen moeten een belangrijke randvoorwaarde blijven bij toekomstige beslissingen over openbaar vervoer.

Andere benoemde redenen om het OV te reizen zijn winkelen, vakantie, oppassen of een praktische afspraken – bijvoorbeeld bij een garage, koor of kapper. Sportieve of religieuze activiteiten spelen nauwelijks een rol (respectievelijk 2% en 3%).

Opvallend is dat het gebruik voor recreatie hoger ligt bij hoogopgeleide reizigers (71%) en ouderen met een goede financiële situatie (72%). Daarnaast gebruiken hoogopgeleiden het OV vaker voor educatieve doeleinden, zoals onderwijs, cursus of een training (11% tegenover 2% bij lager opgeleiden).

65-plussers die 1x per week of vaker gebruik maken van het OV doen dit vaker dan gemiddeld voor boodschappen of dagelijkse dingen (58%). Voor deze ouderen is het OV vaak het primaire vervoersmiddel.

Q10: Waarvoor gebruikte u in 2025 het openbaar vervoer? (OV-gebruikers, n=4.467)

Voordelen OV-reizen een indruk van de antwoorden

Ontspanning

'Het kan zo reuze gezellig zijn. Meestal heb je wel een gesprek. Vaak willen jongeren eerder contact maken dan ouderen.'

Vrouw, 75

'Relaxed reizen. Lekker naar buiten kijken, wat lezen, of puzzelen. Soms gezellig praatje met een medereiziger. Geen stress van het continue opletten.'

Man, 76

'Zodra ik mijn huis uit ben, heb ik al het gevoel op vakantie te zijn. Zeker als ik in een bus of trein zit. Lekker ontspannen.'

Vrouw, 76

Zelfstandigheid

'Behoud van zelfstandigheid, geen beroep doen op familie of vrienden.'

Man, 71

'Graag reis ik met het openbaar vervoer omdat ik dan zelf de tijd kan bepalen En de stukjes lopen van en naar het vervoer zijn goed te doen voor mij.'

Vrouw, 87

'Mijn zelfstandigheid te gaan en staan waarheen ik wil en/of moet. Kan e.e.a. dan prima combineren met wandelen.

Als voorbeeld: het lopen naar volgende halte(s).

Zolang ik kan wil ik dit blijven volhouden.'

Vrouw, 85

Geen parkeerkosten of problemen / verkeersdrukte

'Geen parkeerruimte nodig.

Gemak je te laten rijden; geen deelname aan drukke verkeer.'

Man, 73

'Met het ov reizen heb je niet te maken met parkeergelegenheid. Parkeren is bijna onbetaalbaar geworden en soms ligt de locatie te ver verwijderd van de parkeergelegenheid, omdat ik heel slecht kan lopen.'

Vrouw, 85

'Niet hoeven parkeren. Dat is erg duur en lastig.'

Vrouw, 76

Milieuvriendelijk

'Het is milieuvriendelijker dan met de auto en praktischer bij bezoek aan grote steden.'

Man, 77

'Milieuvriendelijk, goedkoper dan de auto.'

Vrouw, 78

'Niet zo milieuvriendelijk als vliegtuig, de auto, brommer, of elektrische fiets. Het is goed betrouwbaar, op tijd, goede frequentie, betaalbaar, gezellig (je ziet nog eens een andere soort mensen). Neemt ook niet zo veel plaats in als al het gemotoriseerd vervoer.'

Vrouw, 76

Q11: Wat vindt u prettig aan het reizen met het openbaar vervoer, vergeleken met andere vormen van vervoer? (OV-gebruikers, n=4.467)

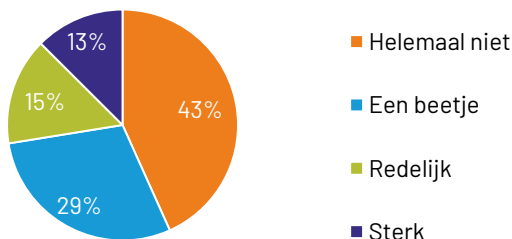

Mobiliteit & Openbaar vervoer

juni/juli 2025

Noodzaak om het OV te gebruiken

Afhankelijkheid van het OV

Van de 65-plussers die in 2025 gebruikmaakten van het OV zegt 43% niet afhankelijk te zijn van het OV. Toch voelt 29% zich 'een beetje', 15% 'redelijk' en 13% 'sterk' afhankelijk.

Opvallende uitsplitsingen per subgroep:

- **Leeftijd:** Hoe ouder, hoe afhankelijker. Onder 80-plussers voelt slechts 27% zich geheel niet afhankelijk, tegenover 50% van de 65-69-jarigen.
- **Geslacht:** Vrouwen zijn vaker afhankelijk van het OV dan mannen; 33% van de vrouwen niet zich 'niet afhankelijk', tegen 58% van de mannen.
- **Opleiding:** Laagopgeleiden zijn vaker afhankelijk (62%) dan hoogopgeleiden (62%).
- **Financiële situatie:** Mensen met een (zeer) slechte financiële positie zijn het vaakst afhankelijk van het OV: 29% voelt zich sterk afhankelijk, tegenover 8% van de mensen met een 'heel goede' financiële positie.
- **Rijbewijs:** Zelf rijden maakt verschil. 62% van de autobestuurders zegt niet afhankelijk te zijn van het OV, tegenover slechts 6% van degenen zonder rijbewijs.
- **Mobiliteit:** Ouderen met beperkte loopafstand voelen zich vaker sterk afhankelijk. Van de ouderen die niet zelfstandig kunnen lopen, geeft 44% aan sterk afhankelijk te zijn van het OV.

Q12: In welke mate bent u afhankelijk van het openbaar vervoer? (OV-gebruikers, n=4.467)

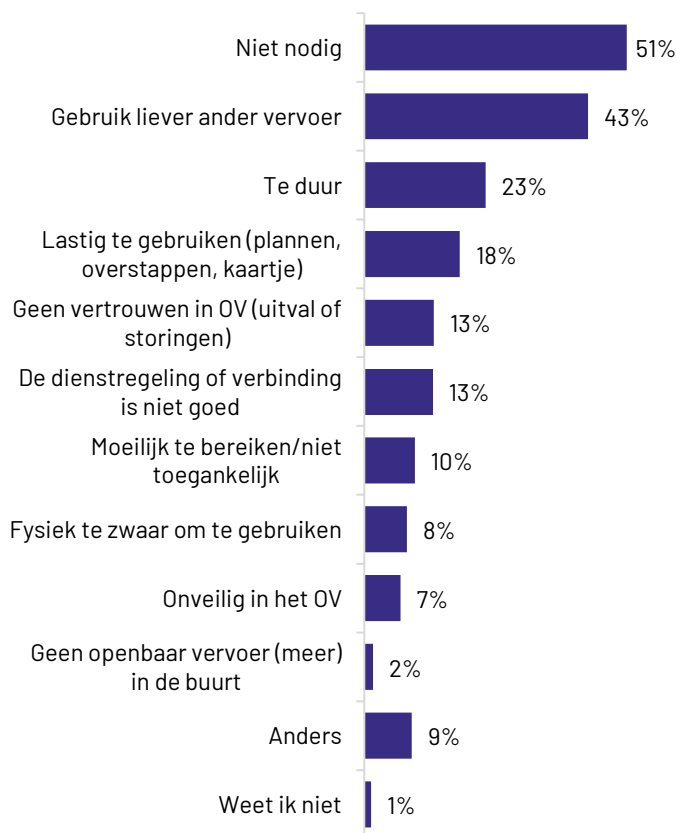
Voldoende ervaring, kennis of indruk om het OV te beoordelen

58% ... van de 65-plussers die in 2025 geen gebruik hebben gemaakt van het openbaar vervoer, geeft aan voldoende ervaring, kennis of indrukken van het OV in Nederland te hebben om dit te kunnen beoordelen.

Q14: Kunt u het openbaar vervoer in Nederland beoordelen op basis van uw eerdere ervaring, kennis of indrukken? (Niet-OV-gebruikers, n=3.085)

Redenen om geen gebruik te maken van het OV

Geen gebruik OV in 2025

Niet alle 65-plussers maakten in 2025 gebruik van het OV. Van degenen die in 2025 geen gebruik maakten van het OV, zegt ruim de helft (51%) dat ze het simpelweg niet nodig hadden. Ook de voorkeur voor ander vervoer, zoals de auto of fiets (43%) en de kosten (23%) spelen een grote rol.

Kosten

Vooral ouderen met een (zeer) slechte financiële situatie noemen de prijs als reden om het OV te mijden (54%), tegenover slechts 8% van financieel welgestelden.

Fysieke problemen

Onder 65-plussers die niet meer zelfstandig lopen, zegt 30% dat het gebruik van het OV fysiek te zwaar is, en 32% dat het lastig bereikbaar is.

Onveiligheid

7% van de niet-gebruikers voelt zich onveilig in het OV. Dit speelt vaker bij ouderen in de Randstad (15%).

Gebrek aan vertrouwen

Hoogopgeleiden (19%), Jongere ouderen - 65-69 jarigen (22%) en ouderen met een (zeer) slechte financiële situatie (45%) geven vaker dan gemiddeld aan dat ze geen vertrouwen te hebben in het OV.

Q13: Waarom heeft u dit jaar (2025) geen gebruik gemaakt van het openbaar vervoer? (Niet-OV-gebruikers, n=3.085)

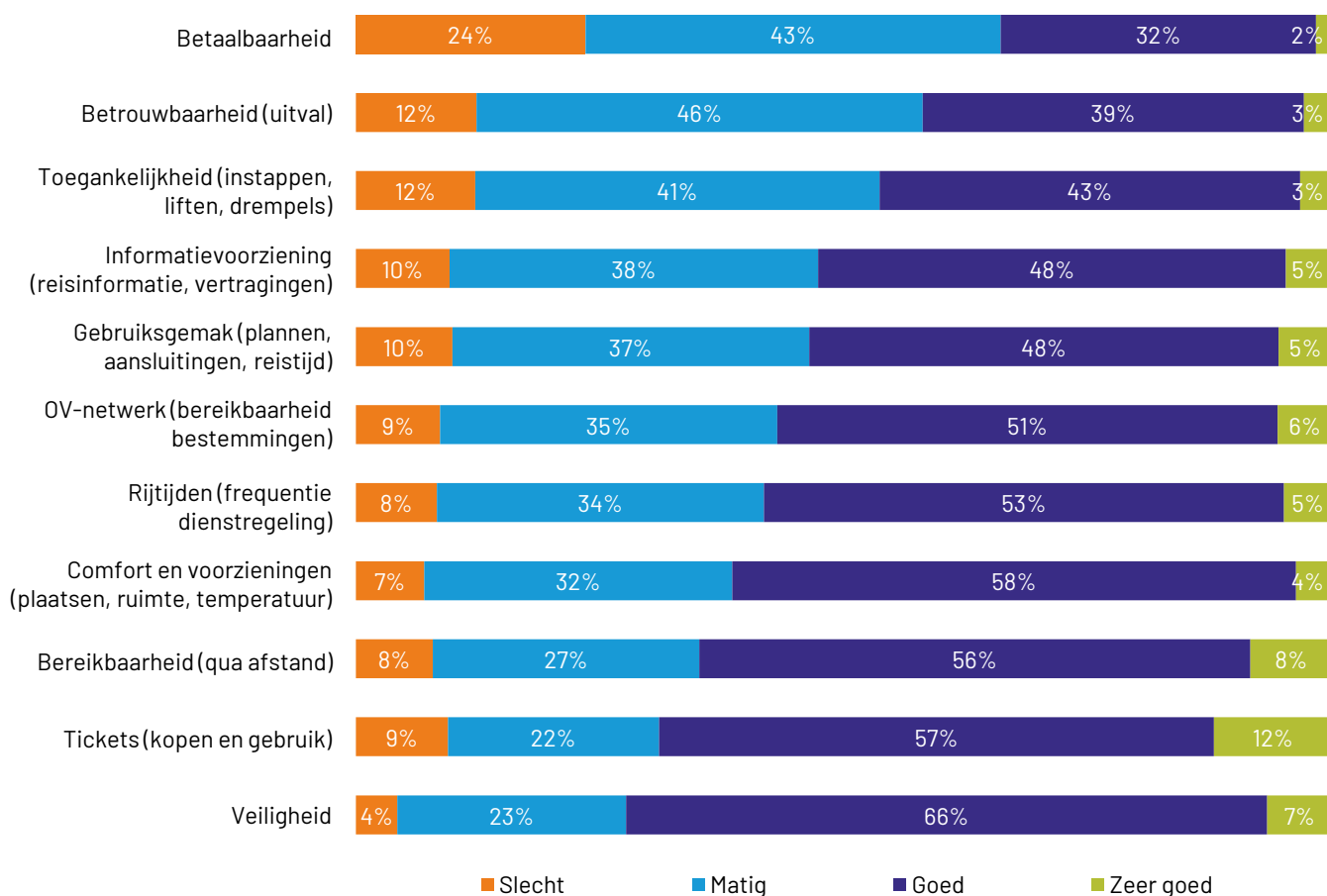
Mobiliteit & Openbaar vervoer

juni/juli 2025

65-plussers met ervaring of een mening over het OV in Nederland (81%)

Tevredenheid over het OV in Nederland

OV aspect beoordeling

Het oordeel van 65-plussers over OV in Nederland is gemengd: geen enkel onderdeel krijgt unaniem lof. Zelfs bij de best scorende aspecten – zoals veiligheid (73% goed of zeer goed) en de tickets (69%) – is er altijd een substantiële groep die kritisch is.

Top 3 beste scorende aspecten:

- **Veiligheid:** 73% vindt het OV (zeer) veilig, het hoogst gewaardeerde aspect
- **Tickets:** 69% vindt het kopen en gebruiken van vervoersbewijzen (zeer) goed geregeld. Al ligt de waardering bij ouderen met weinig geld fors lager: 34% van hen beoordeelt dit aspect als 'slecht' en slechts 38% als (zeer) goed.
- **Bereikbaarheid:** 64% beoordeelt de bereikbaarheid qua afstand als positief. Bij ouderen die in 2025 geen gebruik hebben gemaakt is maar 50% positief over de bereikbaarheid. In stedelijke gebieden wordt de bereikbaarheid van het OV beter beoordeeld dan op het platteland.

Top 3 minst scorende aspecten:

- **Betaalbaarheid:** De kosten van het openbaar vervoer vormen een knelpunt voor ouderen: twee op de drie (66%) vindt de betaalbaarheid matig tot slecht. Onder ouderen met een krappe beurs vindt zelfs 92% het (vrijwel) onbetaalbaar.
- **Betrouwbaarheid:** 58% is kritisch (matig tot slecht) over de betrouwbaarheid. Uitval van ritten wordt breed als probleem ervaren, zowel door niet-OV-gebruikers (66%) als wekelijkse reizigers (54%).
- **Toegankelijkheid:** 53% vindt het OV matig tot slecht toegankelijk. Vooral ouderen die niet zelfstandig kunnen lopen (79%) ervaren problemen met instappen, liften of drempels.

Q15: Hoe oordeelt u over de volgende aspecten van het openbaar vervoer in Nederland? (OV-gebruikers en niet gebruikers met een mening over het OV, n=6.287)

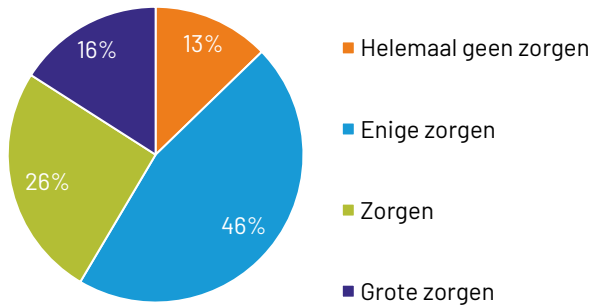

Mobiliteit & Openbaar vervoer

juni/juli 2025

Bezuinigingen in het OV

Zorgen over de toekomst van het OV in Nederland

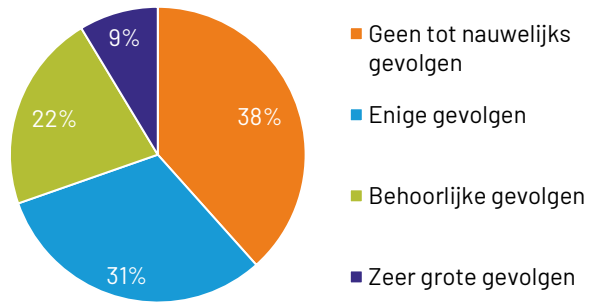

Een overweldigende meerderheid van de 65-plussers (87%) maakt zich zorgen over de toekomst van het openbaar vervoer in Nederland. Eén op de zes ouderen (16%) spreekt zelfs van grote zorgen.

Die zorgen zijn het grootst onder ouderen met een krappe beurs (95% heeft enige zorgen): de helft van hen voelt zich heeft grote zorgen. 65-69 jarigen uiten vaker zorgen (90%) dan 80-plussers (83%). Ouderen met een (heel) goede financiële situatie (76%) hebben wat minder vaak (enige) zorgen over de toekomst van het OV.

Q16: Maakt u zich zorgen over de toekomst van het openbaar vervoer in Nederland? (n=7.552)

Consequenties mogelijke bezuinigingen

Drie op de tien 65-plussers (30%) verwachten *behoorlijke tot zeer grote gevolgen* als het OV duurder wordt of minder vaak gaat rijden. Vooral ouderen die financieel kwetsbaar zijn (70%), meerdere keren per week reizen met het OV (59%) of geen rijbewijs hebben (49%) maken zich zorgen: zij zijn voor langere afstanden vaak afhankelijk van het OV.

Daartegenover staan ouderen die zich wél kunnen redden zonder OV. Autobestuurders, financieel goed gesitueerden en vitale ouderen verwachten in veel minder mate hinder van mogelijke bezuinigingen.

Q17: Stel de voorgenoemde kabinetsbezuinigingen gaan door. Minder OV en duurdere kaartjes. Wat betekent dit voor u? (n=7.552)

Gevolgen bezuinigingen in het OV

Persoonlijke gevolgen bezuinigingen een indruk van de antwoorden

Financiële druk

'Enige gevolgen - Wanneer het duurder wordt ga ik minder reizen. Niet mijn eigen wens maar mijn financiële capaciteit bepaalt mijn gebruik.' Vrouw, 79

'Enige gevolgen - Met minder openbaar vervoer zal ik mij dienen aan te passen. Maar ik ben gepensioneerd, dus dat is wel op te lossen. Echter het steeds duurder worden van de kaartjes baart mij zorgen. Ik begrijp niet waarom er steeds gestaakt wordt voor steeds weer meer loon. Dat is totaal niet nodig.' Man, 81

Sociaal isolement

'Zeer grote gevolgen - Ik heb AOW en een héél klein pensioen. Als de kaartjes voor het OV duurder worden en de service slechter, dan reis ik minder met het OV en dan verdwijn ik 'achter de geraniums' met een gevoel van eenzaamheid. Dat wil ik voorkomen.' Vrouw, 68

'Behoorlijke gevolgen - Minder makkelijk deelnemen aan activiteiten buiten de deur. Isolement.' Man 75

Afhankelijkheid & kwetsbaarheid

'Enige gevolgen - als er lijnen verdwijnen, ben ik afhankelijk van anderen om me bijvoorbeeld naar een arts of ziekenhuis te brengen.' Vrouw, 68

'Enige gevolgen - Zo gauw ik niet meer zelf kan of mag rijden kan ik weinig tot geen openbaar vervoer gebruiken ben ik altijd afhankelijk van anderen. Als oudere die altijd zelfstandig is, is dit heel naar en voor mij geen optie wat betekent dat ik niet meer buiten de deur kom.' Vrouw, 70

Slechtere bereikbaarheid van locaties

'Behoorlijke gevolgen - Ik ben afhankelijk van ov. Het is nu al regelmatig een onmogelijke opgave om enigszins comfortabel een reis te plannen. Als de frequenties dan nog omlaag gaan, aansluitingen beperkt worden wordt het onmogelijk om de deur uit te gaan.' Man, 67

'Behoorlijke gevolgen - Nu zijn diverse plekken (ook voor hulpverlening) al niet te bereiken met ov. Afhankelijk zijn van zorgtaxi geeft veel stress.' Vrouw, 77

Q18: Kunt u uitleggen wat die gevolgen voor u zouden zijn? (65+ers die impact bezuinigingen ervaren, n=6.534)

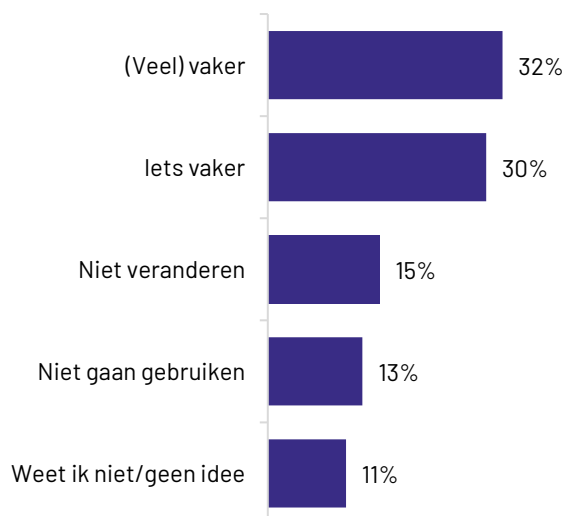

Mobiliteit & Openbaar vervoer

juni/juli 2025

Gratis / goedkoper OV

OV-gebruik indien het vervoer gratis of veel goedkoper wordt

Een ruime meerderheid van de 65-plussers (62%) verwacht vaker gebruik te maken van het openbaar vervoer als dit gratis of fors goedkoper zou worden. Iets meer dan een kwart verwacht geen verandering; zij zouden hun gebruik niet veranderen of nog steeds geen gebruik maken van het OV.

Vooral jongere senioren (65-69 jaar: 69% meer gebruik) zien voordeel in goedkoper OV. Bij 80-plussers is dit enthousiasme wat lager (51%).

Niet verrassend is dat juist ouderen met een krappe beurs het verschil het duidelijkst voelen: 80% van hen zou vaker met het OV reizen als het betaalbaarder wordt. Ook bij ouderen met een redelijke financiële situatie is dit het geval (72%).

Q19: Stel dat het openbaar vervoer gratis of veel goedkoper wordt. Zou u dan vaker gebruik maken van het openbaar vervoer? (n=7.552)

Onderzoekverantwoording

De peiling over mobiliteit en openbaar vervoer vond plaats tussen **16 en 30 juni 2025**. Leden van het Nationaal Seniorenpanel en ANBO-PCOB werden per e-mail uitgenodigd om deel te nemen.

- In totaal zijn 8.583 mensen gestart met de vragenlijst, waarvan 92% (7.863 respondenten) deze volledig heeft afgerond.
- Voor de analyse zijn de gegevens van 7.552 65-plussers met complete achtergrondinformatie meegenomen.
 - De gemiddelde leeftijd van deze groep is 77 jaar.

Om een zo representatief mogelijk beeld te schetsen van ouderen in Nederland, zijn de uitkomsten gewogen op leeftijd, geslacht, opleidingsniveau, regio en huishoudsamenstelling.

Nationaal Seniorenpanel

Er zijn momenteel meer dan 5.000 senioren die zich via de website www.nationaalseniorenpanel.nl hebben aangemeld als panellid. Zij willen de stem van de ouderen in Nederland hoorbaar maken. Dit doen zij door op regelmatige basis deel te nemen aan onderzoeken over verschillende thema's zoals wonen, welzijn, koopkracht, veiligheid en digitalisering. Dit helpt ANBO-PCOB om de belangen van ouderen te behartigen en een gezicht te geven richting beleidsmakers.

ANBO-PCOB

Als ANBO-PCOB streven we naar een samenleving waarin iedereen tot op hoge leeftijd mee kan blijven doen. Ouderen hebben vanuit hun levenservaring wijsheid ontwikkeld en dat is waardevol. Vanuit de vereniging helpen en ondersteunen we ouderen om krachtig ouder te worden. We doen dit vanuit een levensbeschouwelijk perspectief en vanuit de onderliggende waarden die we als twee gefuseerde verenigingen ingebracht hebben. We kijken naar elkaar om, stimuleren ontmoetingen fysiek en digitaal en zorgen er zo voor dat mensen zich betrokken blijven voelen.

ABBI INSIGHTS

Abbi is een onafhankelijk innovatief onderzoeksbureau dat onderzoek en digitale communicatie écht persoonlijk maakt. Zij helpen organisaties zoals ANBO-PCOB door slimme activerende (chat)surveys op het juiste moment, met de juiste inhoud, via het juiste kanaal in te zetten. Zo kunnen senioren op een laagdrempelige manier deelnemen aan digitale onderzoeken. Naast het leveren van onderzoekdiensten verzorgt Abbi het panelmanagement van het Nationaal Seniorenpanel en zorgen we ervoor dat de website, waarop senioren zich kunnen registreren en uitschrijven voor het panel, up-to-date is.

www.abbi-insights.com
Tel: +31(0)76 2013100
info@abbi-insights.com